

Μουσική

κεφάλαιο 5

ΣΤ' Δημοτικού

5. Η μουσική εμπυχώνει

Στο σημερινό μάθημα θα κάνουμε το κεφάλαιο...:

✓ Θα διερευνήσουμε τον ρόλο που παίζει η μουσική στον πόλεμο

5. Η μουσική εμπυχώνει

- Θα διερευνήσουμε τον ρόλο που παίζει η μουσική στον πόλεμο.
- Θα γνωρίσουμε τις στρατιωτικές μπάντες και τις φιλαρμονικές ορχήστρες των δήμων.
- Θα γνωρίσουμε τα χάλκινα πνευστά και θα εξερευνήσουμε τον τρόπο λειτουργίας τους.
- Θα λύσουμε μια... παρεξήγηση.

Μάθημα Μουσικής

Η μουσική συνδέεται στενά με όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Μια ανθρώπινη δραστηριότητα δυστυχώς είναι και ο πόλεμος που έχει και αυτός τη δική του... μουσική υπόκρουση.

Κοινό σημείο της πολεμικής μουσικής όλων των εποχών είναι ο δυνατός και θορυβώδης ήχος της που τονώνει το ηθικό των πολεμιστών. Χαρακτηριστική είναι η πληροφορία που έχουμε από την Παλαιά Διαθήκη για τα τείχη στην Ιερικώ που έπεσαν από τις ιαχές και τον ήχο από τις σάλπιγγες των Ισραηλιτών.

θορυβώδης ήχο
έχουμε από την Πα
πιγγες των Ισραηλι

Σάββας Μπαλτήρας - Εκπαιδευτικός Μουσικής

Μάθημα Μουσικής

αγγελιοφόροι με χάλκινα κόρνα -
(ρωμαϊκή περίοδος)

Σάββας Μπαλτήρας - Εκπαιδευτικός Μουσικής

τυμπανιστές - (ναπολεόντια περίοδος)

τυμπανιστές - (αμερικάνικος εμφύλιος)

Α΄ παγκόσμιος πόλεμος

Β' παγκόσμιος πόλεμος

Μάθημα Μουσικής

Στρατιωτικές μπάντες

Τα χάλκινα πνευστά επειδή είναι μουσικά όργανα με δυνατό ήχο χρησιμοποιούνται στις στρατιωτικές μπάντες για να εμπνυχώνουν και να ψυχαγωγούν τους στρατιώτες. Έχουν επίσης σημαντική θέση στη συμφωνική ορχήστρα αλλά και σε παραδοσιακές ορχήστρες των βαλκανικών χωρών όπου συνοδεύουν τα γλέντια και τις διασκεδάσεις. Ευρύτατα τέλος χρησιμοποιούνται και στη μουσική τζαζ (jazz).

Στρατιωτική Βρετανική Μπάντα

Σάββας Μπαλτήρας - Εκπαιδευτικός Μουσικής

Μάθημα Μουσικής

Θέλεις να γνωρίσεις καλύτερα τα χάλκινα πνευστά;

Τούμπα

Τρομπόνι

κόρνο

τρομπέτα

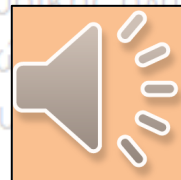
Μάθημα Μουσικής

Μαθαίνω ένα εμβατήριο...

«Περνάει ο Στρατός»

Ένα από τα πιο γνωστά εμβατήρια... Γράφτηκε από τον Ζακυνθινό μουσουργό και αρχιμουσικό της Μπάντας του Γ' Σώματος Στρατού, Διονύσιο Βισβάρδη, στη δεκαετία του '30 και η μουσική του σύνθεση το 1935 στη Θεσσαλονίκη. Οι στίχοι είναι του Ταγματάρχη Κωνσταντίνου Γκικόπουλου. Στον πόλεμο του 1940 συντέλεσε στο ακμαίο ηθικό του ελληνικού λαού

Επιλέγω ένα από τα παρακάτω ρυθμικά ostinato για να το συνοδέψω...

Μάθημα Μουσικής

Περνάει ο στρατός της Ελλάδος φρουρός
του κάθε της εχθρού ο σκληρός τιμωρός
στο πέρασμά του τρέμει η γη που πατεί
και προς τη δόξα περπατεί
Περνάει ο στρατός κι οι τρομπέτες ηχούν
και δόξες μας παλιές στη ψυχή μας ηχούν
στο διάβα του η νίκη πετά χαρωπά
και δαφνοστέφανα σκορπά

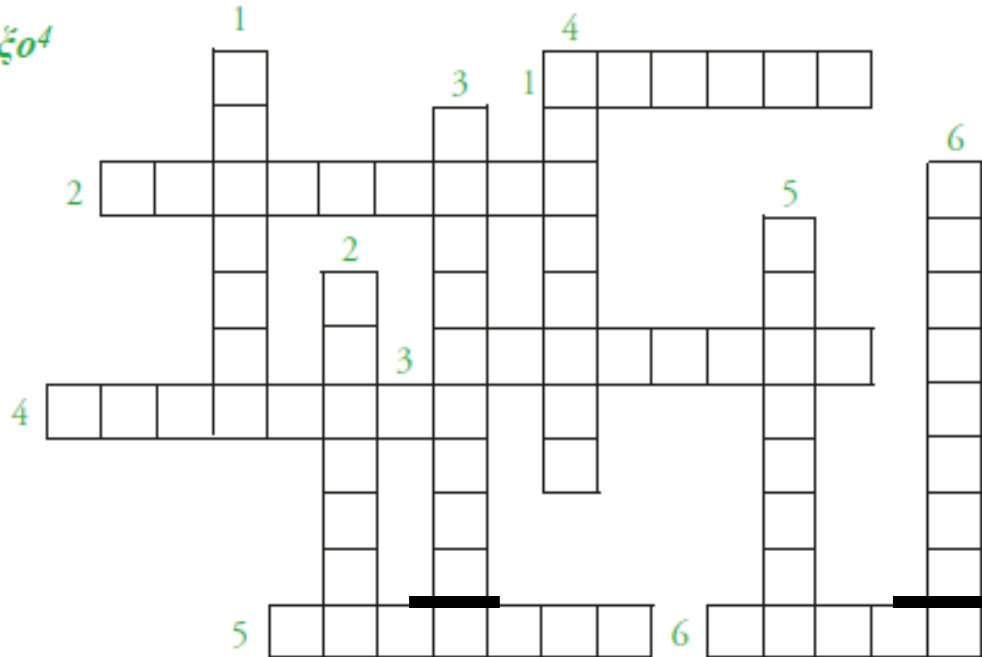
Καμαρωτά περνούν τα φανταράκια μας
γεμάτο λεβεντιά το ιππικό
το πυροβολικό και τα "γεράκια" μας
που στον εχθρό σκορπούν θανατικό
Περνούν λεβέντες της Μακεδονίας μας
της Θράκης των νησιών και του Μοριά
της Ρούμελης κι Ηπειρο-Θεσσαλίας μας
παντού σκορπώντας λευτεριά

Μάθημα Μουσικής

πνευστά, βαλβίδα, κόρνο, παιάνας, τούμπα, τρομπέτα, διασκευή, οστινάτο, χασάπικο, επιστόμιο, εμβατήριο, τρομπόνι

Σταυρόλεξο⁴

Μια

Οριζόντια

1. Το πιο μεγάλο αερόφωνο της στρατιωτικής μπάντας.
2. Το μέρος των χάλκινων πνευστών που ακουμπάει στα χείλη του μουσικού.
3. Έχει δυνατό και οξύ ήχο, τρεις βαλβίδες και επιστόμιο.
4. Την κάνουμε όταν αλλάζουμε κάποια στοιχεία ενός μουσικού έργου.
5. Το εξάρτημα των χάλκινων πνευστών που μας βοηθάει να αλλάζουμε τους ήχους.
6. Το σχήμα του είναι κυκλικό και είναι χάλκινο πνευστό.

Κάθετα

1. Με τους ήχους του πήγαιναν οι αρχαίοι πρόγονοί μας στη μάχη.
2. Λέμε και έτσι τα αερόφωνα όργανα.
3. Το ακούς στις παρελάσεις.
4. Μουσικό όργανο που έχει αλλάξει ελάχιστα τα τελευταία πεντακόσια χρόνια.
5. Μπορεί να είναι μελωδικό ή ρυθμικό.
6. Ένας από τους χορούς μας που θυμίζει ένα επάγγελμα.

Μάθημα Μουσικής

Μια... παρεξήγηση

Αν ανοίξεις το ραδιόφωνό σου την 28η Οκτωβρίου είναι πολύ πιθανό να ακούσεις το γνωστό τραγούδι των Μ. Χατζιδάκι και Ν. Γκάτσου *Χασάπικο 40*.

Ο τίτλος αυτός έχει δημιουργήσει την εξής παρεξήγηση: Πολλοί θεωρούν ότι αναφέρεται στον ελληνοϊταλικό πόλεμο, γι' αυτό οι ραδιοφωνικοί σταθμοί το εντάσσουν στο πρόγραμμά τους την ημέρα αυτή. Ο συνθέτης όμως το ονόμασε έτσι επειδή το εμπνεύστηκε από τη *συμφωνία αρ. 40* του Μότσαρτ (Mozart)! Άκουσε δύο αποσπάσματα από τα έργα αυτά και κάνε τις δικές σου παρατηρήσεις.

«Χασάπικο 40»
Μ. Χατζιδάκις - Ν. Γκάτσος

«Συμφωνία αρ.40»
W.A. Mozart

Μουσική

Αντίο παιδιά...
Θα τα ξαναπούμε
στο επόμενο μάθημα....

ΣΤ' Δημοτικού